

Verslag GWL bijenwandeling 13 maart 2012

aanwezig:

Peter Ulle van het Stadsdeel

Hans Bax, Ineke Nolet, Diego Pos

Van het bijenproject: Carol Poye en Geert van Kerckhove

Carol en Geert zitten in een project om her en der in de Staatsliedenbuurt bijenvriendelijke plekken te maken. Bijen hebben het moeilijk, een parasiet houdt zwaar huis in (met name) de honingbijenwereld. En zonder bijen geen bevruchting van planten, dus los van ernstig voor de bijen is het ook wereldwijd een groot probleem voor de landbouw.

Over de oorzaak van de bijensterfte is met het nog niet eens (waarom is die parasiet zo opgekomen), er is een behandeling met zuur waarvan de parasieten dood gaan.

Geert is een voorstander van behandeling zonder zuur, hij is bang dat de genetische weerstand van de bijen op den duur verminderd wordt.

Doel van de wandeling is te bekijken of het GWL geschikt is voor bijen en wat daarvoor zou moeten gebeuren.

Dit is een summiere samenvatting, Geert heeft een lawine van informatie uitgestort.

Grofweg heb je twee soorten bijen, de wilde bijen die meestal solitair zijn en de honingbijen die in volkeren leven.

Honingbijen kan je ergens in een korf plaatsen, de wilde bijen kan je hoogstens uitnodigen door de omgeving aantrekkelijk voor ze te maken. En dat kan dan weer op veel verschillende manieren, want er zijn veel verschillende soorten wilde bijen.

Bijen steken normaal niet, ze sterven daarna zelf. Maar als bijvoorbeeld het nest aangevallen wordt, dan verandert de zaak. Wilde bijen steken helemaal niet.

Belangrijk voor bijen is een continue stroom aan bloeiende planten en bomen van voorjaar tot najaar. Waarbij de bijen (afhankelijk van de soort) weer een voorkeur hebben voor bepaalde planten.

Het GWL heeft behoorlijk veel groen en door de fruitbomen, nutstuinen, privétuinen, geveltuinen en balkons en behoorlijke verscheidenheid aan planten. Bekeken kan worden of er plantensoorten voor een bepaalde periode ontbreken of dat er bijvoorbeeld plantenaanbevelingen aan de bewoners kunnen worden gedaan.

Een andere (wat grootschaligere en meer visuele) mogelijkheid is bloeiende planten gaan neerzetten, bijvoorbeeld bloeiende borders of op een aantal van de loze grasvelden op het terrein. Wat betreft de wilde bijen is er snel genoeg voedsel, ze zijn klein in aantal. Maar ze 'grazen' dicht bij huis, sommige soorten komen niet verder dan 10 meter van het nest. Voor hun is een brede variëteit van bloeiende planten bij elkaar dus belangrijk.

Wilde bijen kan je uitnodigen door goede vestigingsplaatsen te bieden: gesnoeide takken laten liggen, hopen zand neerleggen, rietstengels laten liggen, nestgaten boren in hout en het ophangen van 'bijenhôtels'.

Als project in de wijk zou je met groepen kinderen die bijenhôtels zelf kunnen maken en ophangen. Geert heeft daar veel ervaring mee.

For the record: bijen houden van meidoornhagen!

Wat betreft de honingbijen, dat is een ander verhaal. Die halen hun voedsel in een veel grotere range van een aantal kilometers. Die kijken dus verder dan alleen het GWL en kunnen dus ook uitwijken naar het Westerpark op momenten dat het GWL even uitgebloeid is.

Omdat ze met zoveel zijn en samen 'grazen', zijn het veel efficiëntere stuifmeelverspreiders. Geert voorspelt een grotere appeloogst als er honingbijen op het GWL geplaatst worden.

Gedacht wordt twee bijenkorven op het dak van blok 1 te plaatsen. Die kunnen daar in de luwte staan, zonder dat er kinderen bij kunnen. Geert is imker en wil de korven onderhouden.

Dat wil hij doen zonder zuur te gebruiken tegen de parasieten. En om de bijen zo gezond mogelijk te laten zijn wil hij de honing niet onttrekken aan de korven en de bijen voedsel van mindere kwaliteit geven. Dus: geen GWL-honing.

Hoe verder? Dat is een lastige vraag, er is geen directe urgentie om hele velden aan te planten. Er kunnen plannen gemaakt worden om het GWL uitnodigend te maken voor wilde bijen.

Daarnaast maken Geert en Carol een opzet wat het inhoudt om twee korven neer te zetten en te onderhouden. Met daarbij een kostenplaatje, het is de bedoeling dat dit betaald wordt uit het buurtbudget. Bijenkasten moeten voor begin mei geplaatst worden. Gedachte is dat de ALV een besluit neemt.

<http://sites.google.com/site/ideatelling/>

<http://www.bijenhelppdesk.nl/>

Verslag GWL vlinderwandeling 21 maart 2012

aanwezig:

Hans Bax, Ineke Nolet, Edith Andriessse, Corine Marseille, Renate Snel, Diego Pos

Nico Dekker van de vlinderwerkgroep Zaandam was zo vriendelijk ons wegwijs te willen maken in de vlinderwereld.

Daar kan je veel of weinig over vertellen, de bottom line is dat vlinders nectar (soms stuifmeel) nodig hebben. Daar zijn ze dan niet heel eenkennig in. Ook bij vlinders is het de bedoeling dat niet alles in één keer uitgebloeid is. Vlinders en bijen kunnen heel goed naast elkaar.

Vlinders houden van zon en komen dan ook liefst op plekken die in de zon staan.

Ook bij vlinders heb je verschillende soorten en verschillende behoeften. Nico maakt zich sterk voor de nachtvlinders. Die zien we niet, maar ze zijn er wel. Die nestelen in de grond.

Als je de juiste planten hebt, komen de vlinders vanzelf. Maar naast nectar zijn er nog wat randvoorwaarden: vlinders vliegen liever niet als het waait. Dan zoeken ze luwe plekken, bijvoorbeeld in of achter hagen. Wat dat betreft is het GWL ruim voorzien.

Niet geliefd bij bewoners, maar een must voor de meeste vlinders zijn brandnetels. Daar leggen ze hun eitjes en daar eten de larven van. En dan hebben we het over jonge brandnetels. Snoeien van brandnetels mag (met larven en al) maar dan moet het snoeisel wel blijven liggen.

Er is een veelvoud van planten die vlindervriendelijk zijn, dat varieert van weidebloemen tot

kamperfoelie door de heggen heen laten groeien. En natuurlijk vlinderplanten. Vlindervriendelijk en voor het menselijk oog aantrekkelijk gaat heel goed samen. De gedachte gaat vooral uit naar borders langs de heggen en woonblokken.

Een aparte groep zijn de libellen. Die kunnen (in de broedtijd, daarna hebben ze geen water meer nodig) goed gedijen bij de Waterleliegracht. Daarvoor zou langs de gracht een soort overgangsbuffer kunnen komen van water via het riet naar geschikte planten.

Nico biedt aan verdere plannen te willen ondersteunen. Hij schat dat er nu al plm. 30 vlindersoorten te vinden zijn op het GWL.

<http://www.vlinderstichting.nl/vlinders.php>